

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**Матеріали всеукраїнської
науково-практичної конференції
«Сучасні виклики та
перспективи розвитку
економіки і бізнесу»
6 грудня 2023 р.**

Запоріжжя — 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ДМИТРА МОТОРНОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ**

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ І БІЗНЕСУ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

6 грудня 2023 р.

**Запоріжжя
2023**

УДК [33+65+338.48+339.9+355.018](043)

Т 13

Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки і бізнесу: зб. тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2023 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ТДАТУ, 2023.

Збірник містить матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки і бізнесу». У тезах доповідей збірника висвітлено результати досліджень сучасних проблем та перспектив розвитку економіки, бізнесу та туризму в Україні, міжнародних економічних відносин, визначені аспекти сталого розвитку регіонів країни.

Матеріали збірника будуть корисними для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, що працюють за зазначеними напрямками.

Матеріали публікуються в авторській редакції

ISBN

© Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного, 2023

Організаційний комітет конференції

Колокольчикова І. В. – голова організаційного комітету, д.е.н., професор, декан факультету економіки і бізнесу ТДАТУ

Коноваленко А. С. – заступник голови організаційного комітету, д.е.н., директор Науково-дослідного інституту соціально-економічного розвитку регіону ТДАТУ

Макаренко П. М. – член-кореспондент академії НААН України, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету

Болтянська Л. О. – к.е.н., доцент, завідувачка кафедри економіки і бізнесу ТДАТУ

Сиротюк Г. В. – к.е.н., доцент Львівського національного університету природокористування

Власюк Ю. О. – к.е.н, доцент ВСП Хмельницького політехнічного фахового коледжу Національного університету «Львівська політехніка»

Зміст

Секція 1.

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Болтянський Б. В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ	8
Василина О. Р., Лавецький І. О. ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО - НАЙБІЛЬШ ПЕРСПЕКТИВНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	10
Васильченко О. О. ВПЛИВ ФАКТОРІВ МАКРОСЕРЕДОВИЩА НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	12
Єрємін І.Л., Голуб Н.О. СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ	15
Нехай В. В., Іконніков Д. ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО МЕСЕНДЖЕРА	18
Русінова О.Г., Голуб Н.О. КАНАЛИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ, ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА	20
Салін С. В. ПЕРЕВАГИ БЛОКЧЕЙНУ В ЮРИДИЧНОМУ СЕКТОРІ	22
Селіванова Є.В., Голуб Н.В. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ ГРОМАДЯН У РАЗІ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ	24
Черевко Г. В. ВІЙНА В УКРАЇНІ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	27
Яців С. Ф. ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	29

Секція 2.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Братко В. М., Цвілий С. М. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ТУРИЗМУ	32
Демко В. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ	34
Демко В. С., Попова А. Г. СВІТОВІ ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ В КУЛЬТУРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	37
Жарченко В. Ю., Цвілий С. М. МОБІЛЬНІ ГІДІ У ЯКОСТІ ТРЕНДУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	40
Зла Р. А., Демко В. С. РОЗВИТОК КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	43
Колокольчикова І.В., Лепетченко Д.М. ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	45
Кукіна Н. В., Душак А., Душак М. СУЧАСНІ РЕАЛІЇ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ	47
Оболенцева Л. В., Діасамідзе М. М. ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ	49
Підлужна О. Б. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	50
Пісецький М. М. РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ УКРАЇНИ У БЕЗПЕКОВОМУ КОНТЕКСТІ	52

Секція 3.**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Бандура І. І., Сокот О. Є. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ХЛІБО-БУЛОЧНИХ ВИРОБІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЇСТИВНИХ ГРИБІВ ТА ПРОДУКТІВ ЇХНЬОЇ ПЕРЕРОБКИ	57
Болтянська Л. О. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	59
Власюк Ю. О. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КАЙДЖЕН У ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	61
Єременко А.А., Голуб Н.О. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ, НЕОБХІДНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	63
Завадських Г. М., Кукіна Г. В. ІНВЕСТИЦІЇ В АГРАРНИЙ СЕКТОР: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ	66
Завадських Г. М. ІМПАКТ-ІНВЕСТИЦІЇ І СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В СТВОРЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ВПЛИВУ	68
Завадських Г. М., Ковнацька О. С. РЕЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	70
Зеленецька Д.О., Голуб Н.О. СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИКІВ ТА ЇЇ МІСЦЕ І РОЛЬ У СТРАХОВОМУ БІЗНЕСІ	72
Колач С. М., Періг Ю. А. НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	75
Коноваленко А.С. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	78
Красномовець В. А. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	80
Кукіна Н. В., Петлюк Н. І. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОПОЗИЦІЇ СОНЯШНИКУ НА ВНУТРІШНЬОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	82
Лисак О. І. ДРОПШИПІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В ЕЛЕКТРОННІЙ ТОРГІВЛІ	84
Мельник О. В. МЕТАПРОСТІР ЯК ІННОВАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЇ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	87
Павлова М. Б. БІЗНЕС ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	90
Прус Ю. О., Сафарова А. С. ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	91
Тебенко В. М. РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	93
Черевко І. В. ЗМІНИ КЛІМАТУ ЯК ЧИННИК ДИВЕРСИФІКАЦІЇ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	97

Секція 4.**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ**

Березівський З. П., Кривов'яза В. О. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ	100
---	-----

Козак В. М. СУТНІСНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНАЛЬНО-РЕСУРСНОЇ СКЛАДОВОЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ В ЦИФРОВІЗОВАНІЙ ЕКОСИСТЕМІ	101
Красномовець В. А., Бойко Н. С. ВПЛИВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ НА ЯКІСТЬ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	104
Ортіна Г. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЦЕ РЕАЛІЗАЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	106
Сиротюк Г. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	108
Степанюк Р. С. ЧИННИКИ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	110

Секція 5.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Волкова О. В. МИТНИЙ КОНТРОЛЬ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ	115
Костякова А. А., Хома А. Р. СТРАТЕГІЯ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ МІЖ КРАЇНАМИ СВІТУ	118
Почерніна Н. В., Виноградова Д. В. ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	121
Почерніна Н. В., Муха В. М. ЗДОБУТКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН СВІТУ У РАКУРСІ МІЖНАРОДНИХ ІНДЕКСІВ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	124
Почерніна Н. В. ПЕРЕВАГИ У ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ ЯК ЗАСІБ ПОЛІТИКИ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ	126
Савіцький А. В. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕТАПНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	128

економічного розвитку.

Демографічні зміни. Зростання або зменшення населення можуть вплинути на попит на землю та моделі її використання. Урбанізація, зокрема, призводить до змін у землекористуванні та землеволодінні.

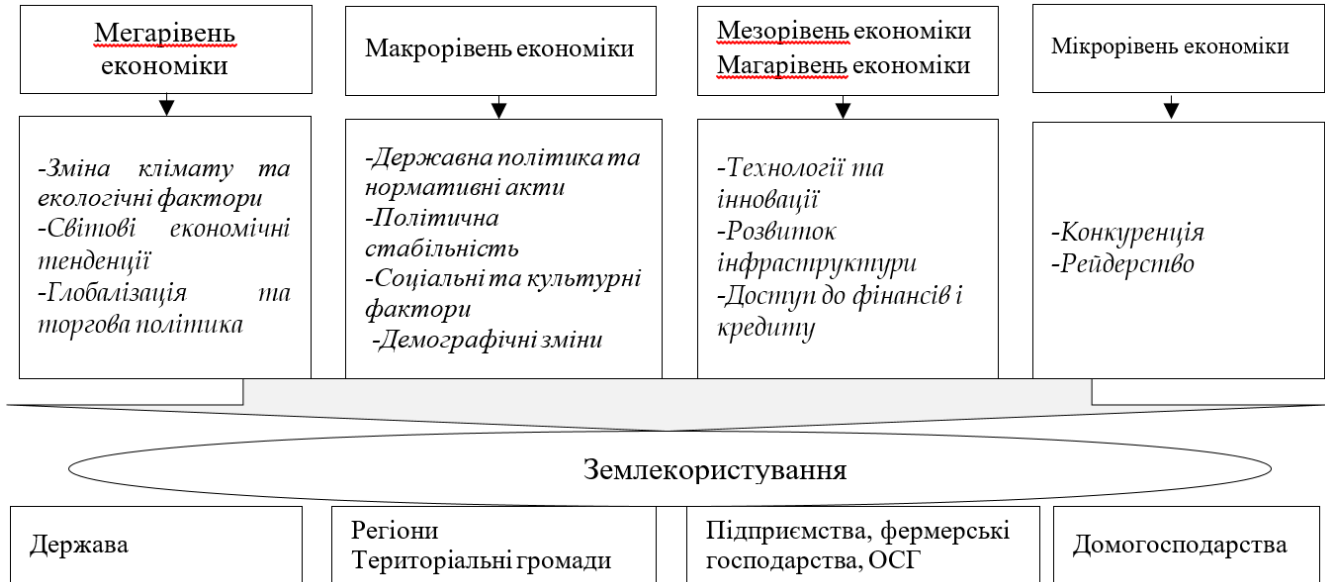

Рис.1. Розподіл зовнішніх факторів впливу на економічну безпеку сільськогосподарського землекористування по рівнях економічної системи
(Джерело: авторська розробка)

Отже, розуміння та вирішення цих зовнішніх факторів має вирішальне значення для сприяння безпечному та стійкому економічному середовищу землекористування. Політики, громади, землевласники та орендарі мають співпрацювати для розробки та реалізації стратегій, які посилюють економічну безпеку в контексті землекористування.

Список використаних джерел

1. Третяк А. М., Третяк В. М. Теоретичні засади розвитку сучасної системи землекористування в Україні. *Агросвіт*. 2021. № 1-2. С. 3–11.
2. Прус Ю. О. Оренда землі як економічна система. *Вісник Львівського державного аграрного університету. Економіка АПК*. 2006. № 13. С. 627–634.

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Тебенко В. М.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Конкуренція в галузі туристичного бізнесу стимулює пошук нових стратегій та ефективних рішень. Важливою тенденцією в цьому секторі економіки є розробка та впровадження різноманітних інновацій та новаторських елементів, які можуть виявитися

сильним стимулом для розвитку галузі гостинності. Використання різних інновацій стає ключовим елементом для життєздатності та конкурентоспроможності готельних підприємств.

Основна складова туристичної індустрії – це готельно-ресторанний бізнес, який включає цілий комплекс послуг для туристів та визначає перспективи розвитку туризму. На сучасному етапі науково-технічного прогресу інновації в готельно-ресторанному бізнесі відіграють чи не головну роль у висококонкурентній боротьбі за кожного клієнта. Застосування новітніх технологій готельно-ресторанному бізнесу дає можливість підвищити ефективність господарської діяльності, знаходити нові резерви підвищення якості обслуговування [1].

Однією з сфер підприємницької діяльності є туристичне підприємництво. Туризм вважається пріоритетним напрямком економічного розвитку у багатьох країнах, оскільки він призводить до припливу валюти, податкових надходжень, створення нових робочих місць та підвищення іміджу країни. Індустрія туризму виступає суттєвим фактором економічних і соціальних змін у країні. Останні роки були викликані складністю для туристичної галузі України через закриття кордонів, обмеження на подорожі, карантинні обмеження та введення воєнного стану, що серйозно ударило по туризму як внутрішньому, так і міжнародному. Ці фактори, окремо та взаємодіючи, впливають на розвиток туризму в Україні та вимагають адаптації галузі до нових умов.

На рисунку 1 можна побачити динаміку кількості збиткових підприємств в сфері туризму. Найбільша частка збиткових підприємств була в 2014, 2018 та 2022 році. Частка збиткових підприємств в діяльності готельних та подібних засобів тимчасового розміщення відповідно складала в ці роки 51,8%, 53 та 53,5 %. На відміну від діяльності готельних підприємств діяльність ресторанів є дещо кращою, частка збиткових підприємств в кризові роки по них складала відповідно 38,3 %, 38,4% та 41,3 %.

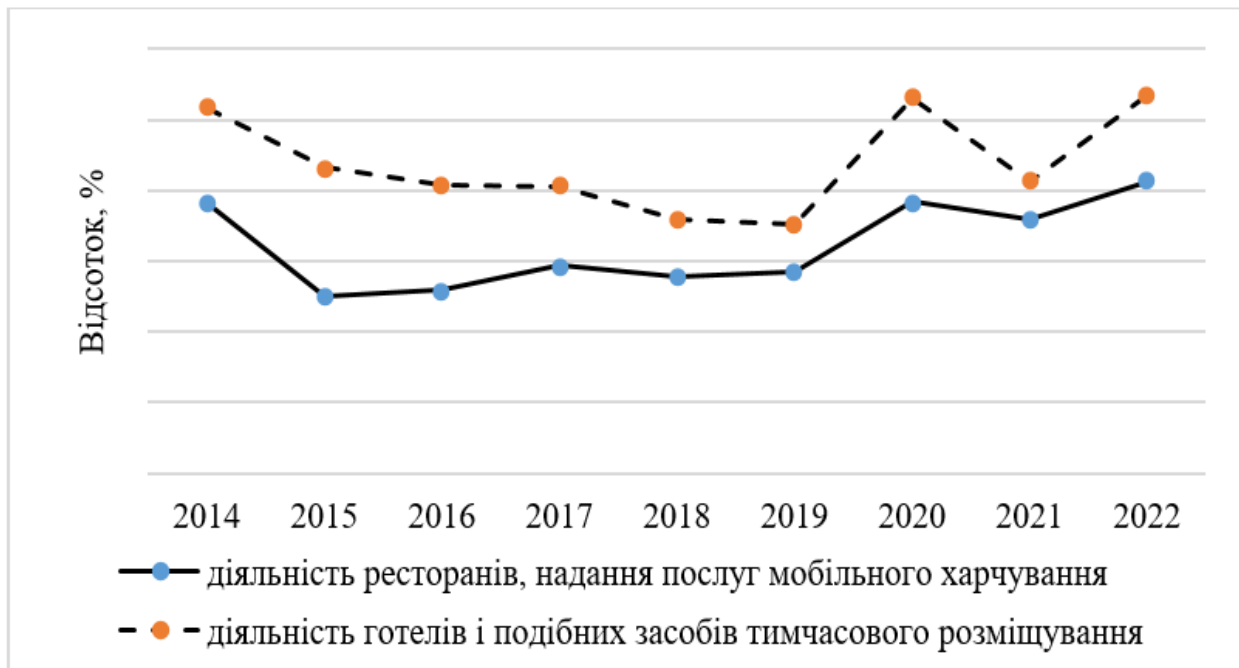

Рис. 1. Питома вага підприємств, які отримали збиток, у загальній кількості підприємств, за видами економічної діяльності [2]

Військова агресія 2022 року мала серйозний вплив на готельно-ресторанний бізнес, пов'язаний із втратами та безпекою. Безпека стає великою проблемою, і туристи можуть утримуватися від відвідування через страх перед непередбачуваними обставинами та

можливими ризиками. Війна призводить до зменшення економічної активності, що впливає на платоспроможність населення та інтерес до ресторанно-готельних послуг.

З початку введення військового режиму на території України багато представників бізнесів виїхали закордон, але й багато хто продовжив розвивати економіку держави, не боячись створювати нові ресторани, кафе, готелі, навіть за новими технологіями та сучасними тенденціями. Багато господарів готелів та ресторанів відкрили свої двері для біженців, надаючи їм першу необхідну допомогу. Бізнес був вимушений слідкувати за новими технологіями у світі, щодо ведення управління, фінансування та окремих виробничих аспектів. Більшість об'єктів господарювання ставали не рентабельними, а деякі працювали на покращення послуг та не втрачали часу.

На рисунку 2 можна побачити динаміку рівня чистого прибутку підприємств готельно-ресторанного бізнесу та помітити взаємозв'язок між подіями 2014, 2019 та 2022 року в країні. Саме в ці роки підприємства мали найвищий рівень збитковості, особливо постраждав готельний бізнес.

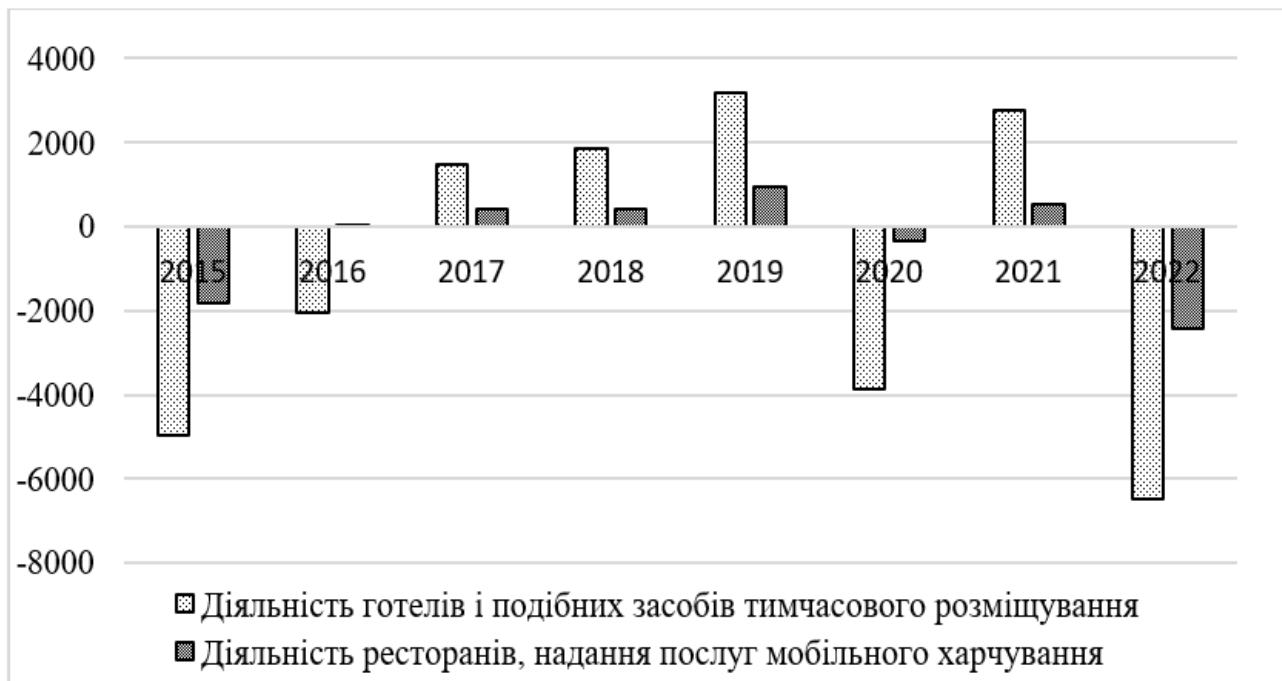

Рис. 2. Динаміка рівня чистого прибутку в туристичному бізнесі, млн.грн. [2]

За інформацією директора з розвитку бізнесу одного з найбільших туроператорів країни, компанії Join UP, внутрішній туризм в Україні наразі перебуває на піку зростання. Попит на внутрішні подорожі зросли зокрема через обмеження на виїзд чоловіків із країни та економічне становище туристів, які раніше обирали іноземні курорти. Попит на внутрішні маршрути зріс у дев'ять разів порівняно з 2022 роком та у 2,5 рази у порівнянні з 2021 роком,

при цьому основний напрямок – курорти на заході України. За останні 12 місяців в Україні відкрилися вісім готелів, з яких п'ять – на заході України (Львів і область та «Буковель») [3]

За даними бенчмарк-системи Hotel Matrix, у травні 2023 року середнє завантаження готелів склало 57% у Львові, 22% у Києві та 25% в Одесі. У 2022 році столицю відвідали 172 тис. туристів (внутрішні та іноземні), що у 12,2 рази менш, ніж у 2021 році, внаслідок чого туристичний збір Києва зменшився до 38,8 млн гривень. У 2023 році українці вибирали лікувальні курорти та готельний відпочинок (48,5% від проданих турів), відпочинок у Карпатах та Прикарпатті (40,5%) та дитячий відпочинок (табори) - 6,7%.

Підприємницькі можливості в туристичному бізнесі можна згрупувати за наступними напрямками [4]:

- Можливості розміщення: готелі, мотелі, кемпінги, садиби;
- Рекреаційні можливості: парк, парк розваг, пляжні види спорту, спортивні споруди, пансіонати;
- Транспортні можливості: туристичні агенти, таксі, оренда велосипеда;
- Торгівельні можливості: кіоски, магазини, ринки;
- Культурні можливості: музеї, художні експонати, інформаційні послуги;
- Можливості для бізнесу: покупки, ремесла, постійні виставки;
- Можливості для здоров'я: лікарні, аптеки, лабораторії;
- Ділові можливості: паспортні послуги, послуги зв'язку;
- Фінансові можливості: банківська справа, страхування, обмін валют;
- Можливості харчування: ресторан, фаст-фуд, кафе, кав'ярня.

Важливо відзначити, що розвиток готельно-ресторанної галузі в Україні є перспективним, з урахуванням наявних рекреаційних ресурсів та сприятливих умов. Проте необхідно розглядати й інші фактори, які впливають на цей процес, такі як законодавче регулювання, економічна і політична нестабільність в країні. Важливо врахувати, що військовий стан в Україні та наслідки від збройної агресії ворога створюють перешкоди для нормального розвитку готельно-ресторанного бізнесу на сучасному етапі. Нестабільна економічна та політична обстановка в Україні, обмеження, пов'язані з пандемією, та військова агресія ворога негативно впливають на динаміку розвитку та функціонування суб'єктів готельно-ресторанної галузі. Аналіз статистичних даних свідчить, що у 2022 році спостерігалось погіршення фінансових показників для готельно-ресторанних суб'єктів господарювання порівняно з попередніми роками, збільшилася частка збиткових суб'єктів господарювання у галузі готельно-ресторанного бізнесу.

Інноваційна діяльність у сфері туристичного бізнесу повинна спрямовуватися на створення нових продуктів або якісних змін у існуючих, на удосконалення транспортних, готельних та інших послуг, відкриття нових ринків, впровадження передових інформаційних та телекомунікаційних технологій та сучасних методів організаційно-управлінської діяльності. Ключовим аспектом відновлення України після війни буде здатність розробити і реалізувати масштабну кампанію на міжнародних ринках, що дозволить сприймати нашу країну як безпечний туристичний напрямок, а не лише зону бойових дій [5].

Список використаних джерел

1. Ткаченко А. М. Інновації та їх роль у готельно-ресторанному господарстві. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2017. № 3 (96). С.29-33.
2. Чистий прибуток підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства (2010–2022). Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 18.11.2023).
3. Тривожний відпочинок. *Forbes Ukraine*. URL: <https://forbes.ua/war-in-ukraine/> (дата звернення 18.11.2023).
4. Havryliuk S., Melko L., Uvarova G., Karyuk V. and Mihus I. Implementation of the model of innovative tourist product in Ukraine: financial and economic aspects. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2021. Vol. 1, no. 36. P. 219-232
5. Тебенко В. М., Завадських Г. М., Лисак О.І. Інноваційні складові відновлення сфери туризму. *Бізнес-навігатор*. 2022. № 3(70). С. 70-75.